

Фінанси, банківська справа та страхування

УДК 336.76:330.322

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.17195914>

Фондовий ринок у системі інвестиційних відносин

Капаєва Людмила Миколаївна

к.е.н., доцент, професор кафедри фінансів, економічних досліджень і туризму,
Полтавський державний аграрний університет, 36003, Україна, м. Полтава, вул.
Сковороди 1/3, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-5098-7147>

Бражник Людмила Василівна

к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, економічних досліджень і туризму,
Полтавський державний аграрний університет, 36003, Україна, м. Полтава, вул.
Сковороди 1/3, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6594-3283>

Дуднік Максим Ігорович

аспірант, Полтавський державний аграрний університет, 36003, Україна, м.
Полтава, вул. Сковороди 1/3, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0001-5720-0447>

Крамаренко Андрій Олександрович

аспірант, Полтавський державний аграрний університет, 36003, Україна, м.
Полтава, вул. Сковороди 1/3, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0006-4766-7496>

Борута Іван Володимирович

здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня освіти, Полтавський
державний аграрний університет, 36003, Україна, м. Полтава, вул. Сковороди

Прийнято: 13.09.2025 | Опубліковано: 24.09.2025

Анотація: Фондовий ринок є одним із провідних чинників забезпечення сталого економічного зростання, оскільки виконує функції акумуляції та перерозподілу фінансових ресурсів, формуючи основу інвестиційних відносин у національній та глобальній економіці. Метою статті є розкриття ролі фондового ринку у формуванні та розвитку інвестиційних відносин, обґрунтування авторської інтеграційної моделі його функціонування та визначення можливих сценаріїв подальшої еволюції. Для досягнення поставленої мети використано системний підхід, методи теоретичного узагальнення, структурно-функціональний аналіз. У результаті дослідження встановлено, що фондовий ринок є не лише організованим простором для обігу цінних паперів, а й центральним елементом інтеграції економічних інтересів інвесторів, емітентів і держави. Доведено, що саме через фондовий ринок відбувається акумуляція заощаджень і трансформація їх у довгострокові інвестиційні ресурси, що визначає його стратегічну роль у розвитку національної економіки. Розроблено авторську інтеграційну модель «фондовий ринок ↔ інвестиційні відносини», яка демонструє ринок як медіатор довіри та прозорості у фінансових відносинах і дозволяє пояснити його функції з позицій узгодження приватних і суспільних цілей. Сформовано три сценарії розвитку фондового ринку України – консервативний, інтеграційний та інноваційний. Кожен із них розкриває особливості інституційної трансформації ринку: від поступової стабілізації внутрішніх механізмів до активної гармонізації з європейськими стандартами та впровадження цифрових технологій. Такий підхід дозволив не лише виявити потенційні траєкторії розвитку, а й оцінити їхній вплив на формування інвестиційних потоків, рівень довіри учасників та здатність ринку до інтеграції у глобальну фінансову систему. Практична цінність одержаних результатів полягає у можливості їх використання для формування державної політики у сфері ринку капіталів, стратегічного планування підприємств щодо

залучення фінансових ресурсів, а також розроблення довгострокових інвестиційних стратегій приватними та інституційними інвесторами.

***Ключові слова:** ринок капіталів, інвестиційна активність, фінансова інфраструктура, інституційна взаємодія, сценарний підхід, цифровізація, глобалізаційні виклики.*

The stock market in the system of investment relations

Liudmyla Kapaieva

PhD in Economics, Associate Professor, Professor of the Department of Finance, Economic Research and Tourism, Poltava State Agrarian University, 1/3 Skovorody St., Poltava, 36003, Ukraine, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-5098-7147>

Liudmyla Brazhnyk

PhD in Economics, Associate Professor of the Department of Finance, Economic Research and Tourism, Poltava State Agrarian University, 1/3 Skovorody St., Poltava, 36003, Ukraine, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6594-3283>

Maksym Dudnik

Postgraduate Student, Poltava State Agrarian University, 1/3 Skovorody St., Poltava, 36003, Ukraine, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0001-5720-0447>

Andrii Kramarenko

Postgraduate Student, Poltava State Agrarian University, 1/3 Skovorody St., Poltava, 36003, Ukraine, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0006-4766-7496>

Ivan Boruta

Master's Degree Student, Poltava State Agrarian University, 1/3 Skovorody St., Poltava, 36003, Ukraine.

Abstract: *The stock market is one of the key drivers of sustainable economic growth, as it performs the functions of accumulating and redistributing financial resources, thereby forming the foundation of investment relations in both the national and global economy. The purpose of the article is to reveal the role of the stock market in shaping and developing investment relations, to substantiate the authors' integrative model of its functioning, and to identify possible scenarios for its further evolution. To achieve this aim, the study employs a systemic approach, methods of theoretical generalization, and structural-functional analysis. The results of the research demonstrate that the stock market is not only an organized space for the circulation of securities but also a central element in the integration of the economic interests of investors, issuers, and the state. It is proved that the stock market serves as a mechanism for accumulating savings and transforming them into long-term investment resources, which determines its strategic role in the development of the national economy. An original integrative model "stock market $\leftrightarrow$ investment relations" has been developed, which presents the market as a mediator of trust and transparency in financial relations and explains its functions from the perspective of reconciling private and public goals. Three scenarios for the development of the Ukrainian stock market have been formulated – conservative, integrative, and innovative. Each scenario highlights specific features of the institutional transformation of the market: from the gradual stabilization of internal mechanisms to active harmonization with European standards and the implementation of digital technologies. This approach made it possible not only to identify potential development trajectories but also to assess their impact on the formation of investment flows, the level of trust among participants, and the ability of the market to integrate into the global financial system. The practical value of the obtained results lies in their applicability for shaping state policy in the capital market sphere, for enterprises' strategic planning regarding financial resource mobilization, as well as for developing long-term investment strategies by private and institutional investors.*

Keywords: *capital market, investment activity, financial infrastructure,*

institutional interaction, scenario approach, digitalization, globalization challenges.

Постановка проблеми. Фондовий ринок, будучи невід'ємною складовою фінансової системи, виконує фундаментальну функцію трансформації заощаджень у капітальні вкладення, що забезпечує сталий приплив інвестиційних ресурсів у реальний сектор економіки та створює підґрунтя для розвитку інвестиційних відносин. Він виступає механізмом перерозподілу фінансових потоків між економічними агентами, формуючи інституційне середовище для взаємодії емітентів, інвесторів, фінансових посередників та регуляторів [1]. Водночас в Україні потенціал фондового ринку використовується неповною мірою, що проявляється у низькому рівні ліквідності, недостатній капіталізації біржових інструментів, обмеженій участі інституційних інвесторів, нестабільності нормативно-правової бази та дефіциті довіри з боку учасників ринку [1]. Наявність цих дисфункцій посилюється зовнішніми викликами, пов'язаними з глобалізаційними процесами, посиленням конкурентного тиску з боку міжнародних фінансових центрів, активним впровадженням цифрових технологій та воєнними чинниками, що створюють додаткові ризики і невизначеність.

У контексті післявоєнної відбудови національної економіки актуалізується необхідність перегляду існуючих підходів до аналізу фондового ринку, з урахуванням його інтеграційної ролі у системі інвестиційних відносин та здатності виступати драйвером інноваційного розвитку [2].

Такий підхід дозволяє не лише діагностувати наявні проблеми функціонування, але й визначити можливі траєкторії трансформації ринку капіталів в Україні, що є критично важливим для відновлення та довгострокової стійкості економіки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Фондовий ринок розглядається сучасними дослідниками як ключовий чинник економічного розвитку, оскільки саме через нього акумулюються та розподіляються інвестиційні ресурси. Значну

увагу приділено проблемі інвесторських настроїв: К. Фам (Q. Pham) та співавтори встановили, що вони формують ірраціональні коливання на ринку та зумовлюють помилки у прогнозуванні доходності [3], тоді як Ц. Чжао (C. Zhao) з колегами довели, що емоційні оцінки інвесторів, виражені у коментарях на фінансових форумах, безпосередньо впливають на волатильність ринку та посилюють цінові флуктуації [4]. Аналіз досвіду Індії, проведений Г. П. Х. і А. Рішад (H. P. H. і A. Rishad), підтверджує, що ірраціональні настрої є детермінантою надлишкової волатильності [5], а М. Надім (M. Nadeem) та співавтори з'ясували, що фінансова самоефективність інвесторів безпосередньо визначає їхню готовність брати участь у ринковій діяльності [6]. Доповнює цю лінію дослідження Е. Осефуа (E. Oseifuah) та А. Г'єк'є (A. Gyekeye), які встановили, що управління оборотним капіталом прямо впливає на створення вартості для акціонерів, що має важливе значення для країн із ринками, що розвиваються [7, р. 80].

Українські вчені зосереджуються на інституційних та економічних умовах розвитку фондового ринку. У статті А. Ярмішко обґрунтовано вплив комплексу внутрішніх і зовнішніх чинників, зокрема макроекономічних і боргових, на його становлення та динаміку [8, с. 380], а І. Моргачов зі співавторами у своїх працях акцентують увагу на специфіці інвестиційної привабливості банківського сектору США та на впливі фінансового важеля на інвестиційні процеси, що дозволяє порівняти міжнародний досвід із національною практикою [9, с. 56]. У свою чергу, Н. Даляк та колеги довели, що низька ліквідність українського фондового ринку знижує його ефективність [10, с. 150], а дослідження А. Пластун (A. Plastun) та співавторів засвідчило відсутність суттєвих переваг ESG-індексів над традиційними, що пояснюється поширеністю практик «greenwashing» [11, с. 2]. Важливе значення мають висновки Р. Павлова (R. Pavlov) та співавторів, які довели, що український фондовий ринок надзвичайно чутливий до монетарних сигналів США, що зумовлює його залежність від зовнішніх факторів [12, с. 327].

Окремий напрям досліджень стосується аналізу структурних характеристик і прозорості національного ринку. Так, Л. Сатир та співавтори виявили особливості емісійної активності суб'єктів фондового ринку [13, с. 84], тоді як Л. Гриценко з колегами довели, що інформаційна транспарентність є важливим чинником вартості цінних паперів під час кризових явищ [14, с. 88]. У роботі М. Бліхар (М. Blikhar) та співавторів акцентовано увагу на правовому регулюванні діяльності професійних учасників фондового ринку України [15, с. 147], а І. Кицюк і Т. Шудрук проаналізували його розвиток у контексті євроінтеграційних процесів [16, с. 158]. Дослідження Р. Бачо та колег показало, що воєнний стан призвів до скорочення обсягів торгів та капіталізації ринку, але водночас стимулював цифровізацію та посилення ролі держави [2].

Таким чином, сучасний фондовий ринок постає як багаторівнева система, розвиток якої визначається поєднанням поведінкових факторів інвесторів, інституційних умов та зовнішніх впливів. Його подальша еволюція залежить від здатності адаптуватися до воєнних викликів, посилення прозорості, інтеграції з глобальними ринками та модернізації регуляторного середовища.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Попри значну кількість досліджень, присвячених ролі інвесторських настроїв, ефективності ринку та впливу зовнішніх факторів на динаміку фондового ринку, низка питань залишається невирішеною. Зокрема, недостатньо розкрито інтеграційний характер фондового ринку як системи, що поєднує інтереси емітентів, інвесторів, посередників і держави у межах інвестиційних відносин, а також не до кінця окреслено сценарні траєкторії його розвитку в умовах глобалізаційних і цифрових викликів.

Наше дослідження спрямоване на теоретичне обґрунтування сутності фондового ринку у системі інвестиційних відносин, розроблення авторської моделі його функціонування та визначення можливих сценаріїв трансформації. Практична цінність отриманих результатів полягає у можливості їх використання для удосконалення державної політики у сфері ринку капіталів,

формування стратегій емітентів щодо залучення ресурсів та оптимізації інвестиційних рішень учасників ринку.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою дослідження є розкриття сутності фондового ринку як ключового елементу інвестиційних відносин, обґрунтування авторської інтеграційної моделі його функціонування та формування сценаріїв розвитку ринку капіталів України з урахуванням сучасних викликів і перспектив інтеграції у світовий фінансовий простір.

Виклад основного матеріалу дослідження. Фондовий ринок посідає ключове місце у структурі фінансової системи, виступаючи механізмом перетворення заощаджень у капітальні вкладення та забезпечуючи ефективний рух інвестиційних ресурсів. Його сутність полягає не лише у створенні організованого простору для обігу цінних паперів, а й у формуванні інституційного середовища, яке забезпечує прозорість, ліквідність і надійність інвестиційних процесів [1]. Саме через інструменти фондового ринку реалізується перерозподіл фінансових потоків між секторами економіки, що дозволяє підприємствам залучати необхідний капітал для інноваційного розвитку, а інвесторам – одержувати дохід та диверсифікувати ризики.

Інвестиційні відносини у цьому контексті виступають багатовимірною економічною категорією, що відображає взаємодію суб'єктів з приводу формування, розподілу й використання капіталу. Їхній зміст охоплює процеси акумуляції заощаджень, трансформації у фінансові інструменти та спрямування у реальний сектор чи державні програми розвитку [17, с. 63].

Класифікація інвестиційних відносин ґрунтується на різних критеріях (табл. 1): за джерелами походження капіталу (внутрішні, зовнішні), за формами вкладень (прямі, портфельні), за об'єктами інвестування (реальні, фінансові), а також за рівнем інституційного посередництва. Такий підхід дозволяє комплексно оцінити роль фондового ринку як середовища, де ці відносини знаходять практичну реалізацію.

Таблиця 1

Класифікація інвестиційних відносин та їхня реалізація через фондовий ринок

Критерій класифікації	Види інвестиційних відносин	Реалізація через фондовий ринок
За джерелами походження капіталу	Внутрішні, зовнішні	Розміщення облігацій внутрішніх державних позик; лістинг цінних паперів іноземних емітентів
За формами вкладень	Прямі, портфельні	Купівля контрольних пакетів акцій; придбання акцій та облігацій для диверсифікації портфеля
За об'єктами інвестування	Реальні, фінансові	Фінансування виробничих проектів через випуск акцій; інвестування у фінансові інструменти
За рівнем інституційного посередництва	Прямі (без посередників), опосередковані (через фінансових інститутів)	Безпосереднє придбання акцій на біржі; інвестування через інвестиційні фонди та брокерів

Джерело: побудовано авторами на підставі [1]; [17]

Взаємозалежність фондового ринку та інвестиційної активності є діалектичною: розвинений ринок цінних паперів стимулює приплив капіталу, підвищує ефективність його розподілу й тим самим формує умови для сталого економічного зростання, тоді як зростання інвестиційної активності, у свою чергу, поглиблює ліквідність і багатофункціональність самого ринку [17; 18]. Такий взаємовплив посилюється під впливом глобалізаційних процесів і фінансових інновацій, що зумовлює необхідність розглядати фондовий ринок не лише як інфраструктурний елемент фінансової системи, а й як стратегічний чинник розвитку інвестиційних відносин у національній та міжнародній економіці.

Важливо підкреслити, що класифікація інвестиційних відносин набуває практичної ваги лише за умови їхньої інституційної реалізації. Саме фондовий ринок забезпечує середовище, у якому ці відносини конкретизуються через діяльність різних суб'єктів – емітентів, інвесторів, фінансових посередників і державних регуляторів – табл. 2. Така система економічних і правових зв'язків визначає ефективність інвестиційної активності. Суб'єкти фондового ринку

виконують не лише класичні функції купівлі-продажу цінних паперів, а й ширший спектр завдань: від акумуляції та розподілу фінансових ресурсів до контролю за прозорістю й надійністю операцій.

Таблиця 2

Основні суб'єкти фондового ринку та їхні функції у системі інвестиційних відносин

Суб'єкти	Основні функції	Приклади реалізації
Емітенти (підприємства, держава)	Залучення фінансових ресурсів через випуск цінних паперів	Розміщення акцій для фінансування інвестиційних проєктів; випуск державних облігацій
Інвестори (фізичні та юридичні особи, інституційні інвестори)	Формування попиту на фінансові інструменти, інвестування заощаджень	Придбання акцій з метою отримання дивідендів; інвестування пенсійними фондами
Фінансові посередники (банки, інвестиційні компанії, брокери)	Забезпечення доступу до ринку, управління активами, консультаційні послуги	Брокерські угоди, діяльність інвестиційних фондів
Регулятори (державні органи, саморегулювні організації)	Нагляд, створення правил ринку, захист інвесторів	НКЦПФР, біржові комісії, законодавче регулювання
Інфраструктурні інституції (біржі, депозитарії, клірингові центри)	Організація торгів, облік прав власності, проведення розрахунків	Фондова біржа, Національний депозитарій України

Джерело: побудовано авторами на підставі [1]; [8]; [13]; [18]

Таким чином, суб'єкти фондового ринку утворюють багаторівневу систему взаємодії, де кожен виконує власні функції, але водночас залежить від інших елементів. Емітенти забезпечують пропозицію цінних паперів, інвестори формують попит і фінансують економіку, посередники спрощують доступ до ринку та підвищують ефективність операцій, регулятори гарантують стабільність і захист прав учасників, а інфраструктурні інституції створюють організаційно-технічні умови для обігу активів. Усі ці ланки працюють не ізольовано, а в тісному взаємозв'язку, що й формує основу інвестиційних відносин.

Водночас традиційні підходи здебільшого описують фондовий ринок через перелік його інституцій та функцій, не враховуючи його інтеграційної ролі у поєднанні інтересів капіталу, бізнесу та держави. У цьому контексті пропонується авторська інтеграційна модель «фондовий ринок ↔ інвестиційні відносини» - рис. 1, яка розкриває ринок не лише як інфраструктурний елемент фінансової системи, а як центральний вузол економічної взаємодії.

Рис. 1. Інтеграційна модель «Фондовий ринок ↔ Інвестиційні відносини»

Джерело: авторська розробка

Розроблена авторська модель інтеграції фондового ринку та інвестиційних відносин пояснює базові механізми взаємодії між суб'єктами, однак для практичного застосування слід враховувати динамічність економічного середовища. Сучасні умови нестабільності фінансових потоків, зростання ролі

міжнародних стандартів, цифровізації та викликів воєнного часу підтверджують, що фондовий ринок не є статичною конструкцією, а розвивається за різними траєкторіями залежно від інституційної політики, рівня глобальної інтеграції та готовності до інноваційних змін.

Саме тому доцільним є застосування сценарного підходу, який дозволяє окреслити можливі напрями розвитку фондового ринку України у контексті інвестиційних відносин. Особливість цього підходу полягає у поєднанні теоретичного бачення з практичними орієнтирами: сценарії не лише описують можливі варіанти майбутнього, а й допомагають учасникам ринку – інвесторам, емітентам, регуляторам – адаптувати власні стратегії до потенційних змін.

Пропонуються три сценарії розвитку фондового ринку: консервативний, інтеграційний та інноваційний – табл. 3. Вони відрізняються рівнем відкритості, ступенем участі у міжнародних фінансових процесах та швидкістю впровадження цифрових технологій. Такий підхід дозволяє побачити не лише ризики та обмеження, а й ті можливості, які можуть визначити майбутнє фондового ринку як центрального елемента інвестиційних відносин в Україні.

Таблиця 3

Сценарії розвитку фондового ринку України у системі інвестиційних відносин

Сценарій	Характеристика	Потенційні наслідки для інвестиційних відносин
Консервативний	Орієнтація на внутрішніх інвесторів, обмежена участь у міжнародних ринках, збереження традиційних інструментів	Обмежене зростання обсягів інвестицій, збереження низької ліквідності, поступове відновлення довіри на внутрішньому рівні
Інтеграційний	Гармонізація з європейськими стандартами (MiFID II, CSRD), розширення участі іноземних інвесторів, зміцнення регуляторної бази	Поглиблення взаємозв'язків із глобальними фінансовими ринками, зростання капіталізації та прозорості, підвищення ролі фондового ринку у відбудові економіки
Інноваційний	Активна цифровізація, розвиток ринку токенизованих активів, використання FinTech та блокчейну	Прискорене залучення нових категорій інвесторів, диверсифікація інструментів, формування конкурентних переваг на глобальному рівні

Джерело: авторська розробка

Запропонована сценарна класифікація дозволяє розглядати розвиток фондового ринку не як єдино можливий шлях, а як набір альтернативних траєкторій. Консервативний сценарій відображає поступове зміцнення ринку за рахунок внутрішніх ресурсів, що є найбільш передбачуваним, але водночас обмежує масштаби інвестиційної активності. Інтеграційний сценарій передбачає якісні структурні зміни, пов'язані з адаптацією до європейських норм і розширенням присутності іноземного капіталу, що значно підвищує ефективність інвестиційних відносин. Інноваційний сценарій є найбільш динамічним: він формує нові можливості для залучення фінансових ресурсів завдяки цифровим інструментам і здатен забезпечити Україні конкурентну позицію на світових ринках.

Висновки. Проведене дослідження підтвердило, що фондовий ринок є ключовим елементом фінансової системи та водночас центральним вузлом у формуванні й розвитку інвестиційних відносин. Його функціонування забезпечує акумуляцію й перерозподіл капіталу, створює механізми диверсифікації ризиків та слугує інструментом узгодження інтересів інвесторів, емітентів і держави.

Авторська інтеграційна модель «фондовий ринок ↔ інвестиційні відносини» дозволила розкрити ринок як медіатор довіри та прозорості, що забезпечує стійкість інвестиційних потоків і координує розподіл ресурсів відповідно до економічних пріоритетів. Такий підхід підкреслює системний характер фондового ринку, який виходить за межі простого біржового механізму й набуває стратегічного значення у процесах відновлення та модернізації економіки.

Запропонований сценарний підхід окреслює можливі траєкторії розвитку фондового ринку України. Консервативний сценарій забезпечує поступову стабілізацію внутрішніх процесів, інтеграційний відкриває перспективи гармонізації з європейськими стандартами та залучення іноземного капіталу, а інноваційний створює можливості для якісного стрибка завдяки цифровізації та

впровадженню FinTech-рішень. У сукупності ці сценарії формують базу для стратегічного планування розвитку ринку й адаптації інвестиційних відносин до глобальних викликів. Практичне значення отриманих результатів полягає у тому, що вони можуть бути використані державними інституціями при формуванні політики розвитку ринку капіталів, підприємствами – для вибору ефективних механізмів залучення інвестицій, а інвесторами – для формування довгострокових стратегій на основі розуміння можливих варіантів еволюції ринку.

Перспективи подальших досліджень полягають у розробленні методичних підходів до оцінювання ефективності фондового ринку в умовах цифровізації та глобалізаційних викликів, що дозволить поглибити розуміння його ролі у трансформації інвестиційних відносин.

Список використаних джерел

1. Тімошенко Н. Стратегічні напрями розвитку фондового ринку України. *Економіка та суспільство*. 2023. № 53. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-53-11/>
2. Бачо Р. Й., Пойда-Носик Н. Н., Макарович В. К., Ганусич В. О., Вайданич Д. Стан безпеки ринку капіталів (фондового ринку) України в умовах воєнного стану. *Актуальні питання економічних наук*. 2025. № 13. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.16566850>.
3. Pham Q., Pham H., Pham T., Tiwari A. K. Revisiting the role of investor sentiment in the stock market. *International Review of Economics & Finance*. 2025. Vol. 100. P. 104089. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.iref.2025.104089>.
4. Zhao C., Kang L., Xi X., Du S., Li J. Investor sentiment and stock market volatility: Exploring the relationship using sentiment analysis of stock bar comments. *Finance Research Open*. 2025. Vol. 1, Issue 3. P. 100016. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.finr.2025.100016>.

5. P. H. H., Rishad A. An empirical examination of investor sentiment and stock market volatility: evidence from India. *Financial Innovation*. 2020. Vol. 6. P. 34. DOI: <https://doi.org/10.1186/s40854-020-00198-x>.

6. Nadeem M. A., Qamar M. A. J., Nazir M. S., Ahmad I., Timoshin A., Shehzad K. How Investors Attitudes Shape Stock Market Participation in the Presence of Financial Self-Efficacy. *Frontiers in Psychology*. 2020. Vol. 11. P. 553351. DOI: <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2020.553351>.

7. Oseifuah E. K., Gyekye A. Working capital management and shareholders' wealth creation: evidence from non-financial firms listed on the Johannesburg Stock Exchange. *Investment Management and Financial Innovations*. 2017. Vol. 14, Issue 1. P. 80–88. DOI: [https://doi.org/10.21511/imfi.14\(1\).2017.08](https://doi.org/10.21511/imfi.14(1).2017.08).

8. Ярмішко А. Фондовий ринок України: аналіз чинників впливу та шляхи модернізації. Європейський науковий журнал економічних та фінансових інновацій. 2024. Т. 2, № 14. С. 380–388. DOI: <https://doi.org/10.32750/2024-0234>.

9. Моргачов І., Овчаренко Є., Овечкіна О., Тищенко В., Тищенко О. Оцінка інвестиційної привабливості банківського сектору США для міноритарних інвесторів: теоретико-прикладний аспект. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 2021. Т. 3, № 38. С. 56–65. DOI: <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v3i38.237419>.

10. Даляк Н., Науменко В., Лозинська Т., Бусарєва Т., Казак О., Толкачова Г. Економетрична оцінка ефективності та волатильності фондового ринку в Україні. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 2023. Т. 5, № 52. С. 150–161. DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptp.5.52.2023.4110>.

11. Plastun A., Makarenko I., Huliaieva L., Guzenko T., Shalyhina I. ESG vs conventional indices: Comparing efficiency in the Ukrainian stock market. *Investment Management and Financial Innovations*. 2023. Т. 20, № 2. С. 1–15. DOI: [https://doi.org/10.21511/imfi.20\(2\).2023.01](https://doi.org/10.21511/imfi.20(2).2023.01).

12. Pavlov R., Grynko T., Pavlova T., Levkovich O., Pawliszczy D. Influence of monetary information signals of the USA on the Ukrainian stock market. *Investment*

Management and Financial Innovations. 2020. Т. 17, № 4. С. 327–340. DOI: [https://doi.org/10.21511/imfi.17\(4\).2020.28](https://doi.org/10.21511/imfi.17(4).2020.28).

13. Сатир Л. М., Шевченко А. О., Кепко В. М., Новікова В. В. Емісійна активність суб'єктів фондового ринку України. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 2020. Т. 3, № 34. С. 84–93. DOI: <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v3i34.215412>.

14. Гриценко Л., Захаркіна Л., Захаркін О., Новіков В., Хедегаард М. Вплив інформаційної транспарентності на вартісні показники цінних паперів під час кризи з урахуванням часового горизонту інвестування. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 2023. Т. 2, № 49. С. 88–98. DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptp.2.49.2023.4011>

15. Blikhar M. M., Shevchenko N. V., Komarnytska I. I., Zaiats O. S. Legal management and regulation of the activities of professional participants in the stock market of Ukraine. *Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu*. 2022. № 6. С. 147–153. URL: https://www.researchgate.net/publication/377077473_06_2022_Blikhar_Shevchenko_SCOPUS (дата звернення: 10.09.2025).

16. Кицюк І. В., Шудрук Т. М. Розвиток фондового ринку України в контексті євроінтеграційних процесів. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2016. Вип. 6, ч. 1. С. 158–161. URL: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/6_1_2016ua/39.pdf (дата звернення: 10.09.2025).

17. Вітюк А. Розвиток теорії інвестиційного ринку. *Innovation and Sustainability*. 2024. № 2. С. 60–68. DOI: <https://doi.org/10.31649/ins.2024.2.60.68>

18. Харабара В., Грешко Р., Харабара В. Фондовий ринок України: стан, актуальні проблеми та перспективи. *Молодий вчений*. 2024. № 6(130). С. 195–200. DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2024-6-130-16>